

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

Kring Ter Horst

Ineke Eickmans
Secretaris
0651568605
secretaris@lgogterhorst.nl

UITNODIGING

Lezing: De geschiedenis van misdaad en berechting

Wanneer: Woensdag 11 mei 2022, 20:00 uur

Waar: De Ieste Geulde, Noordsingel 75, Horst

Deze lezing over “straffen door de eeuwen heen” wordt gegeven door Theo Huberts. Theo is operationeel manager bij de Dienst Justitiële Inrichtingen locatie Ter Peel.

We hebben er iedere dag mee te maken, maar realiseren ons dat niet. Met ieder besluit dat we nemen staan we eigenlijk met een half been in de gevangenis. Een stelsel aan waarden en normen behoedt ons voor een verblijf achter tralies. Toevallige sociale en persoonlijke factoren maken dat sommigen van ons verkeerde keuzes maken. Wat is er achter de tralies veranderd?

Moordenaars en struikrovers eindigden aan de galg, terwijl landverraders werden doodgemarteld. Tot in de 19^e eeuw, toen er gevangnissen kwamen, was de doodstraf de manier om van zware criminelen af te komen. Maar er waren ook mildere straffen nodig om tucht en orde te handhaven.

Waren de straffen vroeger erger?

Vroeger waren de straffen die misdadigers kregen heel anders dan nu. Maar waren de straffen vroeger erger dan nu? Dat mag je zelf beoordelen. De straffen waren behoorlijk gruwelijk: mensen werden verminkt, gebrandmerkt of soms zelfs ter dood gebracht. Waarom waren de straffen vroeger zo wreed? Als je vroeger iets misdaan had, werd je in de gevangenis opgesloten. Maar denk niet dat dit je straf was! Nee, je zat in de gevangenis om je echte straf af te wachten. De straf die je kreeg werd meestal vrij snel uitgevoerd. Je hoefde dus geen jaren in de gevangenis te zitten. Daar was trouwens ook helemaal geen plek voor.

Eén van de redenen voor die zware straffen was dat het vroeger veel moeilijker was om misdadigers of criminelen te pakken te krijgen. Er waren getuigen nodig van een misdrijf en als die er niet waren, was het heel moeilijk om een dader aan te wijzen. De kans om gepakt te worden was dus heel klein. Wanneer iemand dan toch gepakt werd, maakte de overheid die persoon tot een voorbeeld voor anderen. Hij of zij kreeg een zware straf die in het openbaar uitgevoerd werd zodat iedereen die het zag gewaarschuwd werd. De boodschap was: blijf op het rechte pad anders gebeurt er dit... of erger met je.

De geschiedenis van Evertsoord, van klooster naar PI Ter Peel en Bajescafé

Inmiddels zijn zaken wel veranderd. Soms zit je in voorarrest in een cel in de gevangenis om je proces af te wachten, maar meestal zit je in de gevangenis als straf. Hoe lang je daar moet zitten hangt af van het misdrijf dat je gepleegd hebt: hoe erger het misdrijf, hoe langer je in de gevangenis moet zitten. Gevangenen hebben tegenwoordig wel een eigen cel met een bed, wc en wastafel en soms mogen ze zelfs een tv huren. Ook hebben de gevangenen, in tegenstelling tot vroeger, rechten. Zo hebben ze bijvoorbeeld recht op minstens 1 uur bezoek per week. Ze hoeven ook niet de hele dag in hun cel te zitten. Soms mogen ze eruit om gezamenlijk te eten of om even een frisse neus te halen op het gevangenisterrein.

Burgemeester Everts laat de eerste spade de grond ingaan.

Jaarlijks komen ongeveer 30.000 gedetineerden vrij na detentie en nemen vanaf die tijd weer deel aan het maatschappelijke bestaan. Een deel van deze ex-gedeteneerden heeft daarbij geen hulp en ondersteuning nodig; anderen hebben enige, of soms zelfs zeer intensieve begeleiding nodig.

Gedeteneerden zijn primair zelf, verantwoordelijk voor de voorbereiding van hun terugkeer naar de samenleving. Dit is vastgelegd in wetgeving en beleid. Om vanuit detentie een succesvolle terugkeer te bewerkstelligen en om recidive te voorkomen, is het noodzakelijk dat er tijdens detentie tijdig een start wordt gemaakt met de re-integratie. De gedetineerde stelt een "Detentie&Reintegratieplan" (D&R) op waarin zij beschrijft hoe zij haar detentie vorm wil geven, denk aan opleidingen, om straks weer goed geoutilleerd te kunnen terugkeren in de maatschappij. Of zoals wij dit noemen, samen met de gedetineerden zorgen wij ervoor dat zij als goede buurvrouw terugkeert in haar omgeving.

Arbeid is ook onderdeel van het D&R-plan. Ter Peel heeft inmiddels diverse werkzalen waar gedetineerde dames werkervaring kunnen opdoen echter de sector waarin veel behoefte is aan arbeidskrachten, ontbrak binnen PI Ter Peel. Hiermee doelen we op de horeca. Een breed spectrum van banen ligt tegenwoordig in de horeca voor het oprapen. Vandaar het plan om een werkplaats in de vorm van een koffiecáfé te realiseren. De kerk van PI Ter Peel bood hiertoe, vanwege gewijzigde omstandigheden mogelijkheden. In goed overleg met de omgeving (inwoners van Evertsoord, overlegplatform, kerkbestuur) zijn afspraken gemaakt om dit koffiecáfé in gezamenlijkheid te realiseren.

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Wij hopen u te mogen ontmoeten, ook niet leden zijn van harte welkom.

Met hartelijke groet, namens het bestuur van het LGOG Kring Ter Horst

Arie Stas, voorzitter

Ineke Eickmans, secretaris

Noteer alvast in uw agenda:

- Woensdag 22 juni in de Protestantse kerk van Blitterswijk een lezing over "200 jaar Protestantse Gemeenschap" in Noord-Limburg.
- Dinsdag 5 juli, een vervolg op bovenstaande lezing: een zomeravondwandeling "In en rond de gevangenis in Evertsoord".